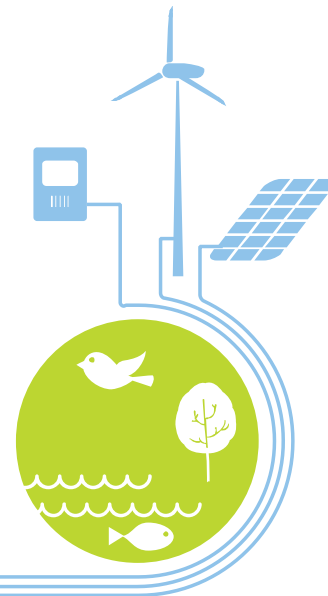

Energijos vartojimo efektyvumo didinimas ir atsinaujinančių energijos išteklių plėtra

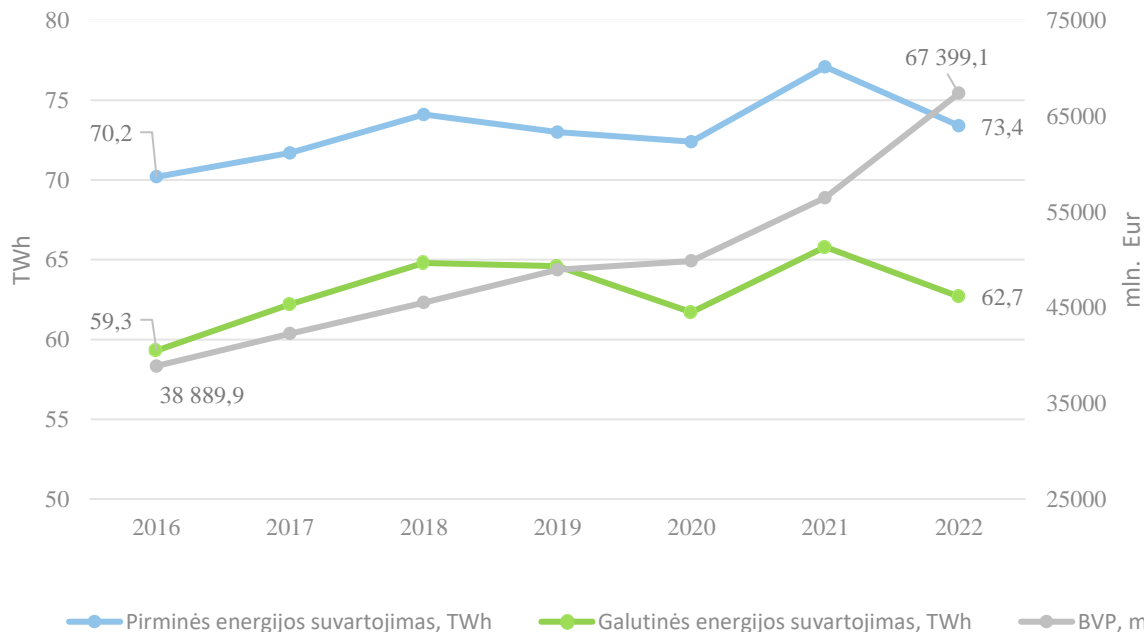
Energetikos viceministrė Inga Žilienė

Konferencija „Energetikos sistemos transformaciją įgalina energijos vartojimo efektyvumo didinimas: kokius pokyčius įgyvendinsime“

2024-04-25

Pirminės ir galutinės energijos suvartojimas (TWh) ir BVP (mln. Eur)

NAUJA ENERGIJOS EFEKTYVUMO DIREKTYVA

- Nauja energijos efektyvumo (EE) direktyva 2023/1791:

Įsigaliojo
2023-10-10

Perkėlimas
iki 2025-10-10

ENERGY
EFFICIENCY
FIRST

- Energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principas (EVEDPP) yra fundamentalus ES energetikos politikos principas, kuriam direktyvoje pirmą kartą suteiktas teisinis statusas.
 - ES VN turi atsižvelgti į energijos vartojimo efektyvumą visose politikos srityse ir priimdamos svarbius investavimo sprendimus energetikos ir ne energetikos sektoriuose.
- Taip pat atsižvelgiama į REPowerEU, kuriuo siekiama dekarbonizuoti ES nuo iškastinio kuro importo iš Rusijos.
- **Vyriausybė ketina parengti direktyvą perkeliančių įstatymų pakeitimų paketą ir pateikti svarstyti Seimui:**

2024 m. II ketv.
Svarstymas ir pritarimas
Vyriausybėje

2024 m. Seimo rudens sesija
Svarstymas ir priėmimas
Seime

SVARBIAUSI POKYČIAI NAUJOJE EE DIREKTYVOJE

EVEDPP

ESAMA EE DIREKTYVA

NAUJA EE DIREKTYVA

Taikomas tik energetikos tinklų operatoriams

Visuose sektoriuose, kai projektų vertė > 100 mln. EUR arba 175 mln. EUR transporto infrastruktūros projektams

VIEŠŲJŲ PASTATŲ ATNAUJINIMO TIKSLAS: +108 %

ESAMA EE DIREKTYVA

NAUJA EE DIREKTYVA

taikoma tik centrinės valdžios institucijoms

taikoma **visiems viešiesiems (valst./savivald.) subjektams**

0,51 mln. m²

1,06 mln. m²

•Renovuoti viešieji pastatai >> beveik energijos nevert. pastatai

ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITAI

ESAMA EE DIREKTYVA

NAUJA EE DIREKTYVA

Didelės įmonės (>250 darbuotojų ir pajamos >50 mln. EUR)

- Įmonės, kurios suvartoja > 28 GWh (~6,7 mln. Eur metinė sąskaita), *diegia energijos vadybos sistemas*
- Įmonės, kurios suvartoja > 2,8 GWh ir nediegia vadybos sistemų (~670 tūkst. Eur metinė sąskaita), *atlieka auditus*

DUOMENŲ CENTRAI (DC)

ESAMA EE DIREKTYVA

NAUJA EE DIREKTYVA

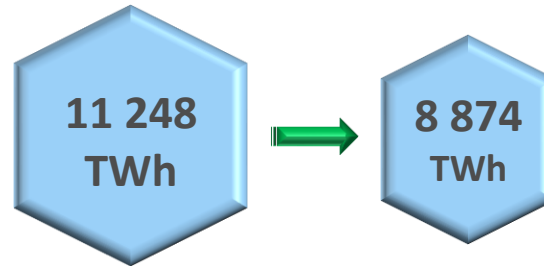

- **≥500 kW** duomenų centrai kasmet teikia ir viešai skelbia informaciją apie EVE rodiklius
- **≥1 MW DC** turi naudoti atliekinę šilumą

ES metinis galutinės energijos suvartojimas 2030 m.

-21,1 % v. 2021 m. suvartojimu

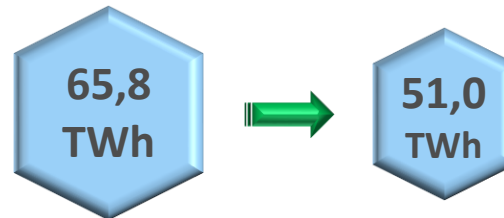
ES SUVARTOJIMAS 2021 M. NAUJA EE DIREKTYVA

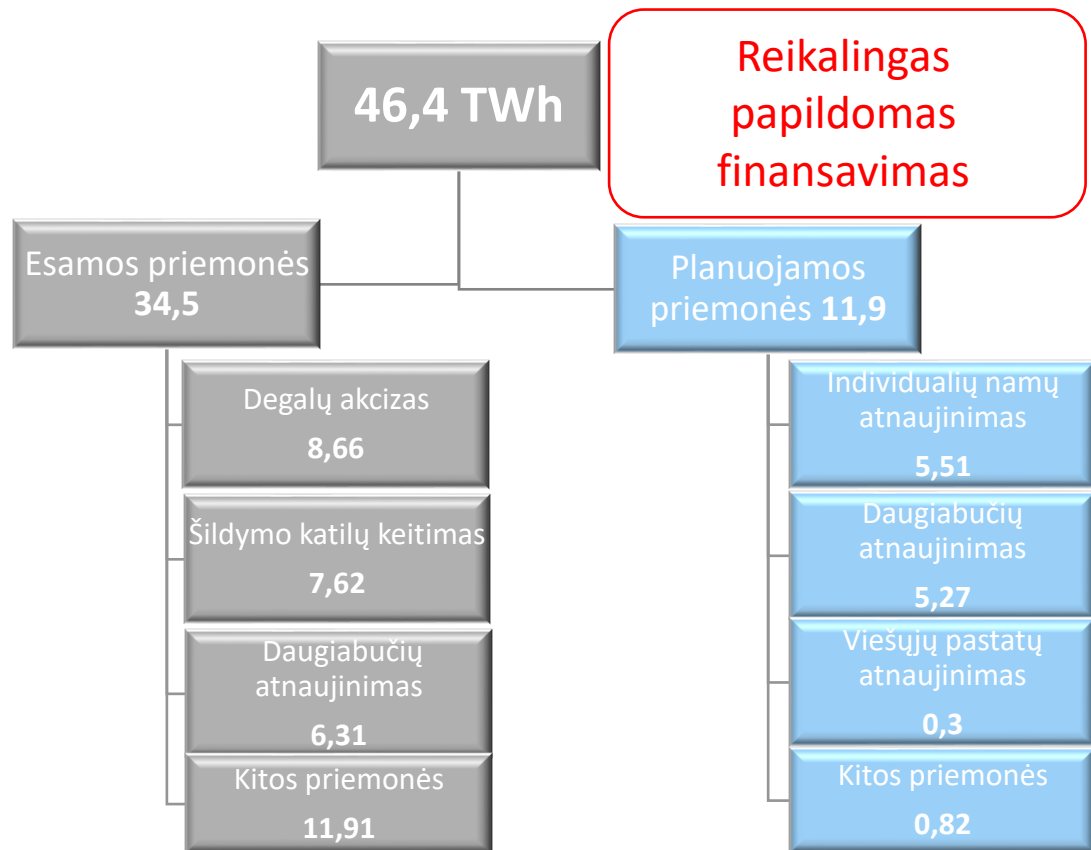
LT metinis galutinės energijos suvartojimas 2030 m.

-22,5 % v. 2021 m. suvartojimu

LT SUVARTOJIMAS 2021 M. NAUJA EE DIREKTYVA

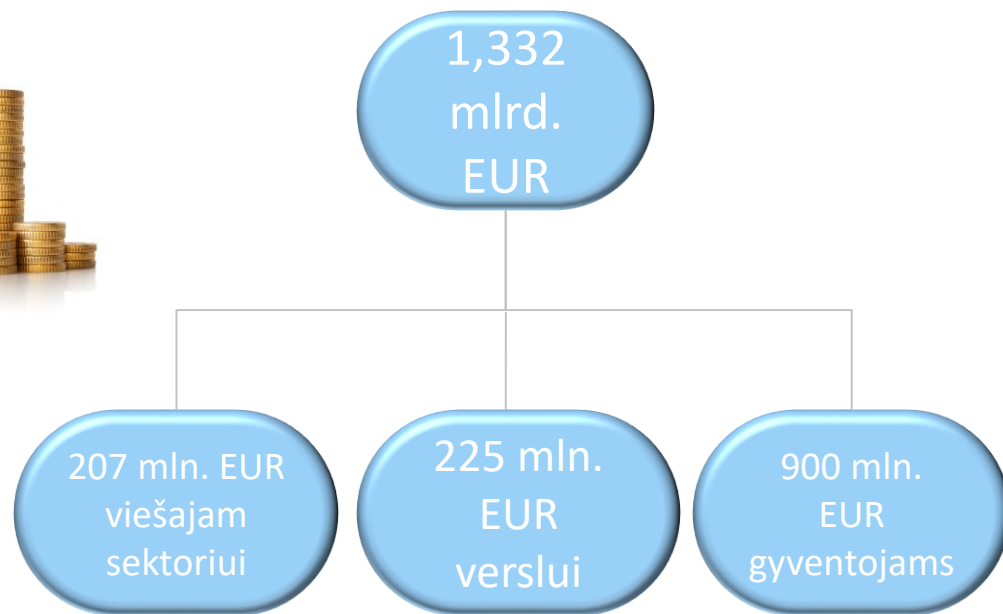
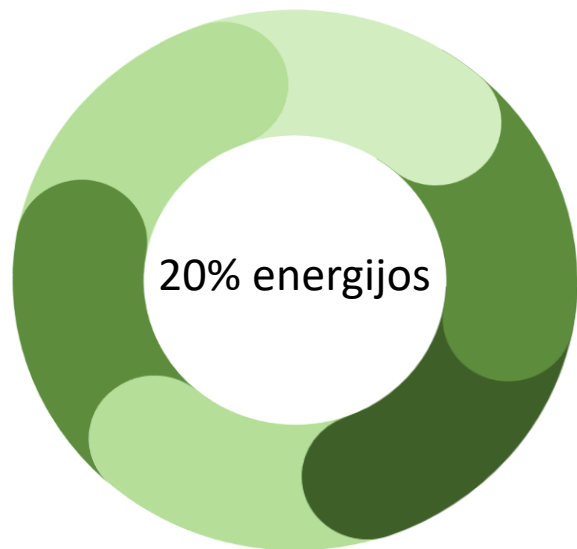
Planuojama, kad bus pasiektas naujoje EE direktyvoje įtvirtintas suminio sutaupytos galutinės energijos kiekio tikslas iki 2030 m. – 39,3 TWh

VYRIAUSYBĖS TAUPYMO PLANAS (1)

2022-09-07 Vyriausybė patvirtino Energetikos ministerijos parengtą Energijos taupymo priemonių planą (energijos taupymo priemonės ir rekomendacijos) (toliau – Taupymo planas):

- **ambicingas Taupymo planas** – sutaupymai per 2m.:
 - Eur paskirstymas įgyvendinimui 2021-2027 m.:

- Taupymo planas yra **privalomas** centrinės valdžios institucijoms

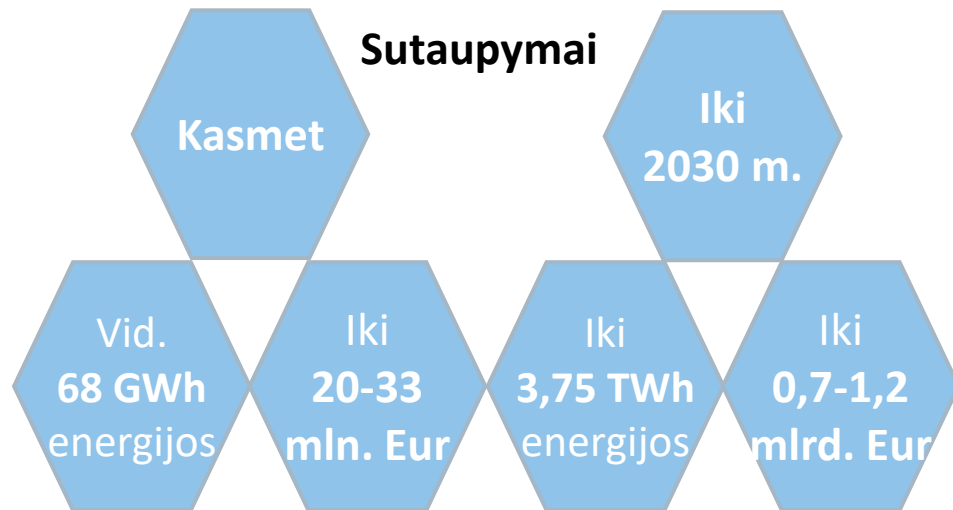
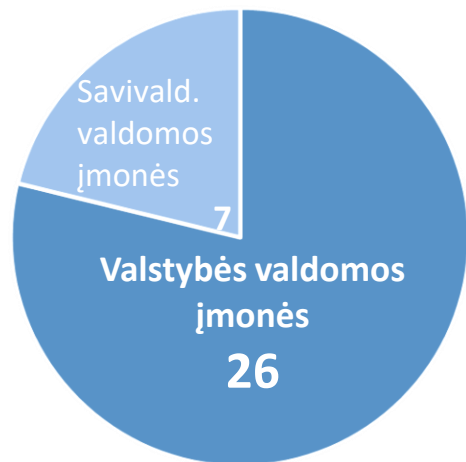
VYRIAUSYBĖS TAUPYMO PLANAS (2)

Viešojo sektoriaus pavyzdinės energijos taupymo priemonės:

VYRIAUSYBĖS TAUPYMO PLANO ĮGYVENDINIMAS (1)

- Įgyvendinant Taupymo planą, tarp Energetikos ministerijos ir valstybės/savivaldybių valdomų įmonių sudaryti susitarimai dėl energijos sutaupymo:
- iš viso yra sudaryti **33** susitarimai:

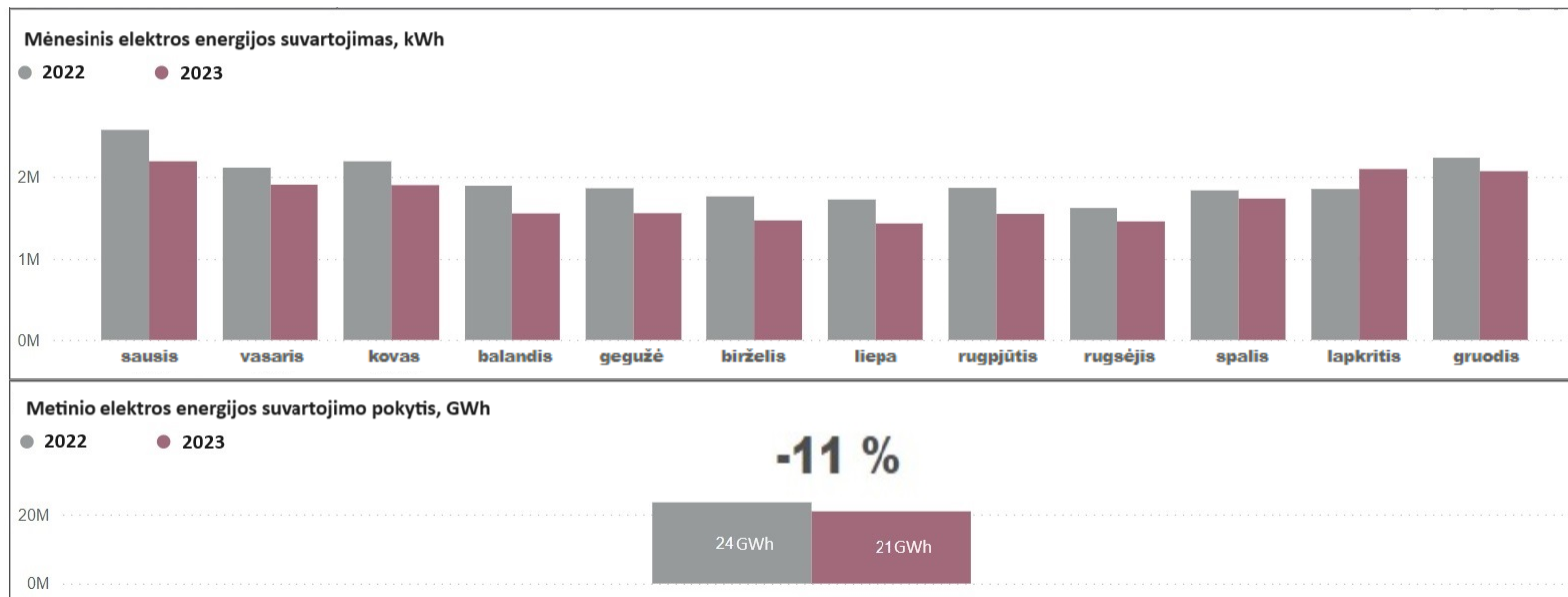

- LEA: • taip pat parengė [Energinis taupymo gaires](#), kurios pirmiausiai skirtos keisti gyventojų elgseną (elgsenos keitimo priemonės);
 - įkurtas Energijos vartojimo efektyvumo didinimo kompetencijų centras, kuris teikia patarimus galutiniams vartotojams dėl energijos vartojimo efektyvumo.

VYRIAUSYBĖS TAUPYMO PLANO ĮGYVENDINIMAS (2)

- Viešojo sektoriaus pasiekimai stebimi VĮ Turto banko viešai skelbiamoje [švieslentėje](#).

VIEŠOJO SEKTORIAUS ELEKTROS ENERGIJOS SUVARTOJIMO Palyginimas 2023 m. ir 2022 m.

Šaltinis: VĮ Turto banko švieslentė

NACIONALINĖS ENERGETINĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS STRATEGIJOS TURINYS

LIETUVOS ENERGETIKOS VIZIJA

Visą reikalingą energiją pasigaminanti valstybė, sukūrusi klimatui neutralią ir aukštą pridėtinę vertę kuriančią energetikos pramonę

Saugus ir patikimas energijos tiekimas:

- Sinchronizacija
- Balansavimo pajėgumų užsitikrinimas
- Išplėtojusi patikimus elektros perdavimo ir skirstymo tinklus
- Kitų energetikos išteklių tiekimo užtikrinimas
- Nuo kibernetinių ir fizinių grėsmių apsaugota infrastruktūra

Energijos vartojimo efektyvumo didinimas

100 proc. klimatui neutralios energijos:

- Jūrinio vėjo plėtra
- Sausumos AEI plėtra
- Branduolinės energetikos perspektyva
- Vandenilio ekosistemos vystymas
- Šilumos sektoriaus dekarbonizacija
- Transporto sektoriaus dekarbonizacija

Energetikos specialistų pasirengimas pokyčiams

Elektros ekonomika ir naujos pramonės vystymas:

- CO2 surinkimas ir panaudojimas
- Vandenilio išvestinių produktų gamyba
- Nacionalinės pramonės vystymas ir naujos pritraukimas

Moksliniai tyrimai, inovacijos ir energetikos technologijų vystymo centrų įkūrimas

Energijos išteklių prieinamumas vartotojams:

- Gaminančių ir aktyviųjų vartotojų plėtra
- Bendruomeninės energetikos vystymas
- Energijos kainų ir konkurencingos rinkos užtikrinimas
- Paklausos valdymas lankstumo ir balansavimo paslaugų rinkose

INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA 2050

Papildomos elektros jungtys su kaimyninėmis valstybėmis, augantis elektros vartojimas visuose sektoriuose, plečiasi energetikos pramonės centrai naudojantys vandenilį.

Sausumos ir jūros vėjo elektrinių potencialas – **14,5 GW**

Saulės elektrinių potencialas – **9,0 GW**

Baterijų parkai – **4,0 GW**

Elektrolizės įrenginiai – **8,5 GW**

Elektros perdavimo jungtys – **5,1 GW**

Šilumos gamyba iš elektros (P2H) – **3,6 GW**

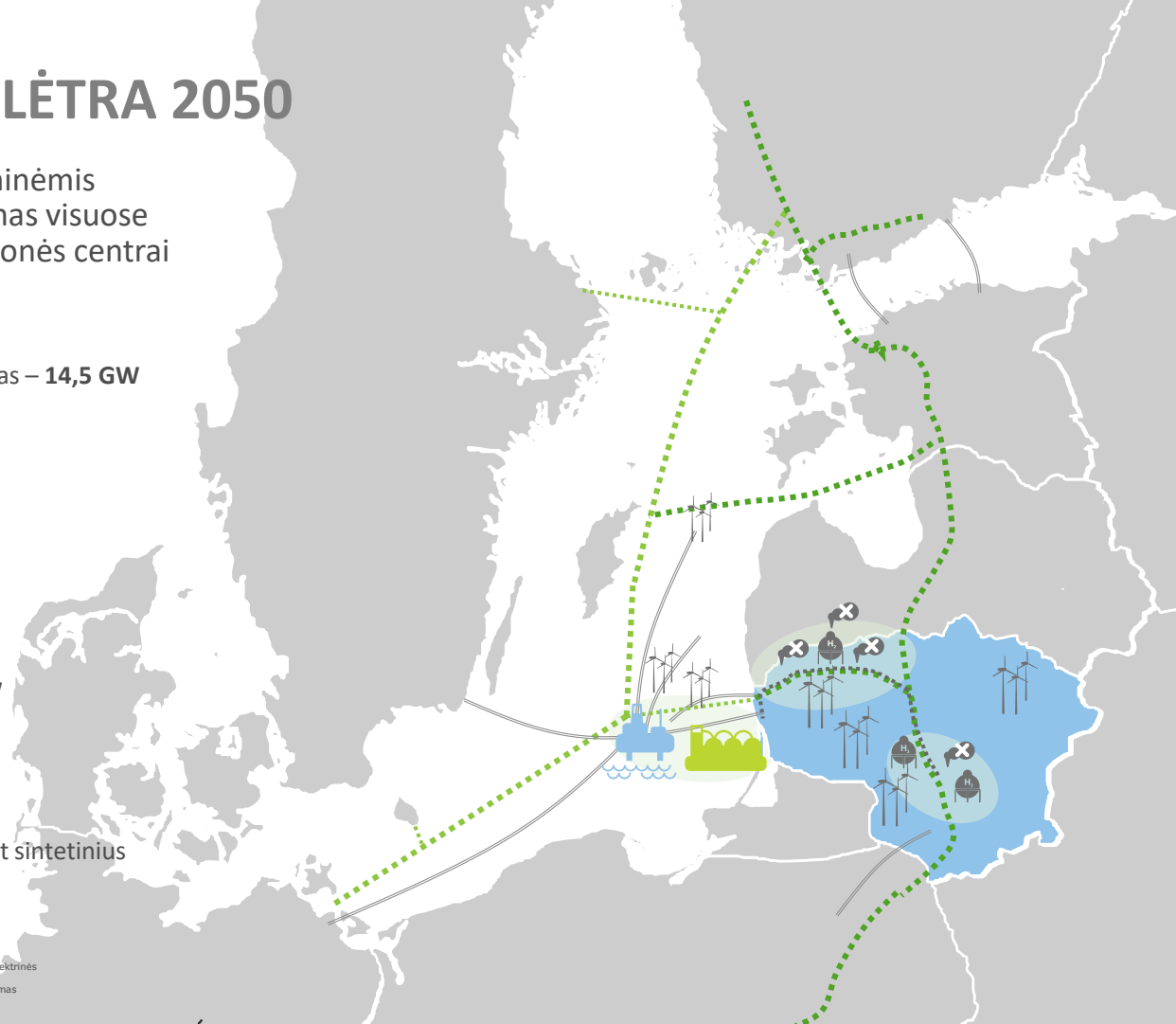

Vandenilio poreikis – **24,2 TWh**

Potencialus eksportas:

- Vandenilio išvestiniai produktai (įskaitant sintetinius degalus) – **9,0 TWh**
- Vandenilis – **1,4 TWh**

JŪRINIO VĖJO PLĖTRA

2030 m.

Įrengtų vėjo
parkų jūroje
galia

1,4 GW

2040 m.

Įrengtų vėjo
parkų jūroje
galia

2,8 GW

2050 m.

Įrengtų vėjo
parkų jūroje
galia

4,5 GW

SAUSUMOS VĒJO IR SAULĒS PLĒTRA

2030 m.

Sausumos vējo
elektrinės

4,5 GW

Saulės elektrinės

4,1 GW

2040 m.

Sausumos vējo
elektrinės

6,5 GW

Saulės elektrinės

7 GW

2050 m.

Sausumos vējo
elektrinės

10 GW

Saulės elektrinės

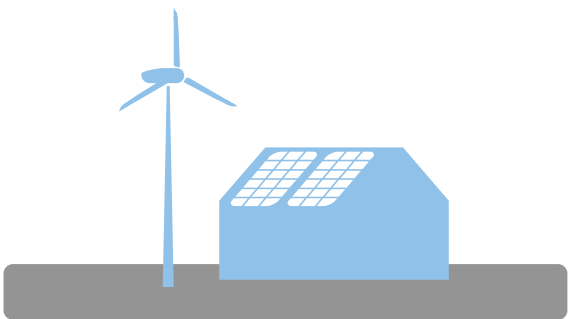
9 GW

GAMINANTYS IR AKTYVIEJI VARTOTOJAI

Iki 2030 m. pasiekti, kad Lietuvoje būtų

300 000

gaminančių ir aktyviųjų vartotojų

- Užtikrinti finansavimą gaminančių vartotojų plėtrai iki techniškai ir ekonomiškai priimtinos ribos.
- Iki 2026 m. atlikti nepriklausomą gaminančių vartotojų schemos vertinimą.
- Skatinti gyventojus tapti ne tik gaminančiais, bet ir aktyviaisiais vartotojais (kurie aktyviai dalyvautų elektros energetikos rinkoje).

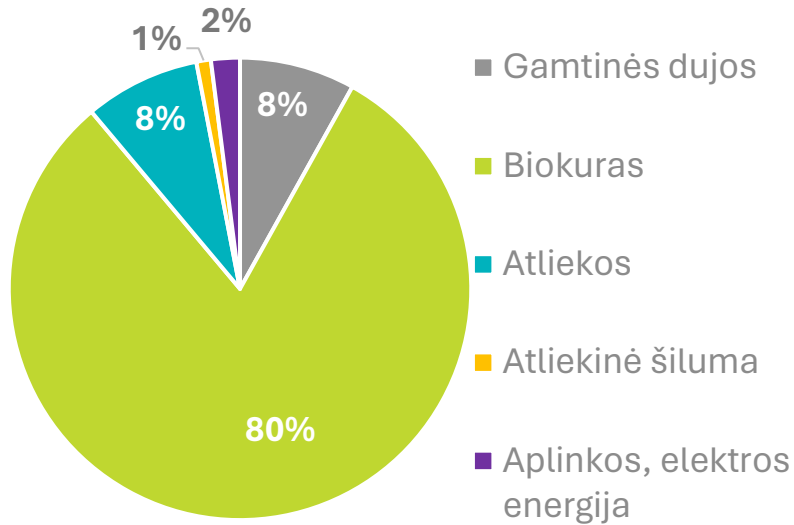
ŠILUMOS SEKTORIAUS DEKARBONIZACIJA

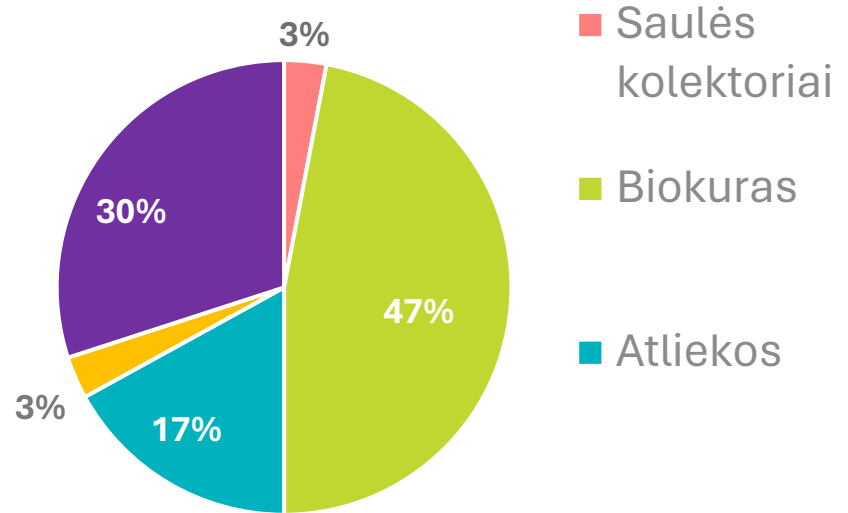
POKYČIAI CENTRALIZUOTAME ŠILUMOS TIEKIME

CŠT kuro struktūros balanso ir pirminės energijos poreikio prognozė

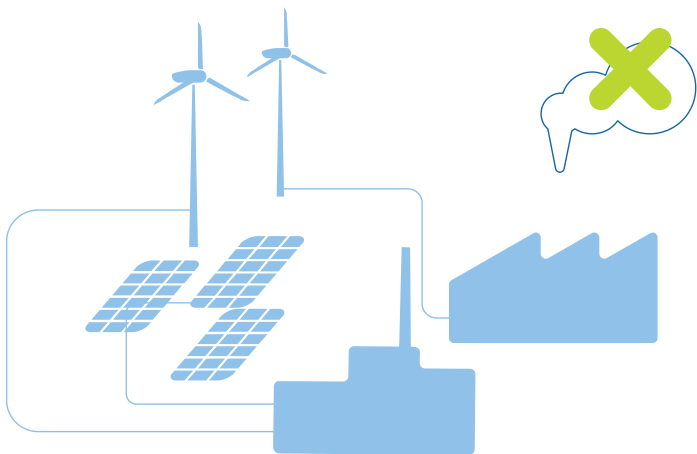
2030 m. – 9,9 TWh

2050 m. – 9 TWh

PRAMONĖS DEKARBONIZACIJA

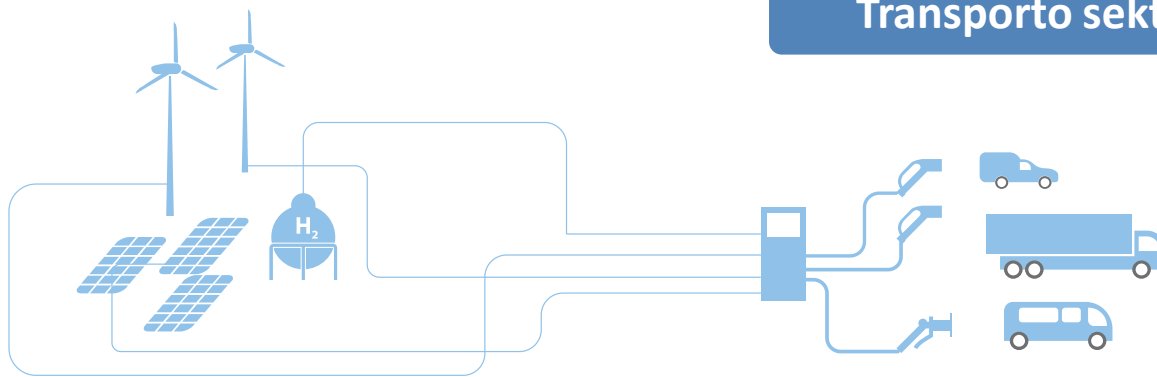

Pramonės plėtra

- Elektros vartojimas pramonės sektoriuje iki 2050 m. išaugs 12,6 TWh
- Prieinamų energetikos išteklių užtikrinimas nacionalinės pramonės plėtrai ir dekarbonizacijai
- Naujų pramonės rūšių, imlių energijos ištekliams, pritraukimas į Lietuvą

TRANSPORTO DEKARBONIZACIJA

Transporto sektorius

**AEI dalis galutiniame energijos
suvaizojime transporte:**

2030 m. – 15,8 proc.

2050 m. – 90 proc.

**Elektra arba vandeniliu varomos
transporto priemonės sudarys:**

2030 m. – 10 proc. viso parko

2050 m. ši dalis išaugs iki 80 proc.

Ačiū už dėmesį!